

samenleving fungerende organisatievormen is mij evenwel niet duidelijk geworden. Van veel belang, zeker naast en tegenover het juist verschenen rapport der Prof. Telders-stichting, is ook de voordracht over „Enige problemen rond de verwezenlijking der bedrijfsorganisatie”, waarin de problematiek niet verbloemd, maar evenmin het ideaal opgegeven wordt. De drie kleinere bijdragen betreffen „jeugd en politiek”, „de taak van de intellectueel” en de „emanciperende middenstand”. Een stimulerend boekje, dat is zeker. J.v.d.V.

Sociaal-Wetenschappelijke Verkenningen. Uitgave bij gelegenheid van het vijftienjarig bestaan van het Instituut voor Sociaal Onderzoek van het Nederlandse volk. — Van Gorcum, Assen, 1957, 187 pp., f 10 en f 11.75.

Het derde lustrum van het Isonovo werd aanleiding tot de uitgave van een aantal gebundelde studies om het werk van dit instituut meer bekendheid te geven. De gekozen onderwerpen zijn van zeer uiteenlopende aard. Zij komen in zoverre met elkaar overeen dat zij alle opgezet zijn als uitgangspunten voor verdere onderzoekingen. De conclusies zijn derhalve van een inleidende en voorlopige strekking. Van de hand van een tiental medewerkers van dit instituut werden studies opgenomen over migratieproblemen, beroepsmobiliteit, gezinssociologie, de ontwikkelingsgebieden, de sociale functie van de huisarts etc., onderwerpen die op het ogenblik ten zeerste in de belangstelling staan. Het valt echter te betreuren dat in deze bundel ook een onderzoek gepubliceerd werd over de opinie van gehuwde vrouwen over geboorteregeling. De wetenschappelijke waarde van een opinieonderzoek over een dergelijk delicaat onderwerp staat nog geenszins vast. En dan nog zal men met publicatie van zulk een onderzoek uiterst prudent moeten zijn. Wij willen de schrijvers niet van wetenschappelijke sensatie-lust beschuldigen, maar wel lijkt het ons ten zeerste gewenst dat men zich alvorens tot publicatie over te gaan, zich terdege afvraagt of dit sociaal gezien geen verkeerde gevolgen kan hebben. De conclusies van dit onderzoek, die niet verder gaan dan reeds algemeen bekende waarheden, zoals het verschil in mening over de geboorteregeling bij de onderscheiden godsdienstige groeperingen zijn ook niet van die aard, dat zij onze kennis over deze kwestie vermeederen. Niettegenstaande dit bezwaar blijven de

andere studies, die in deze bundel voorkomen, aanbevolen aan allen die zich met de sociale problemen van ons volk bezig houden.

J. Wernink

DECLERCQ, G. en VANNESTE, O., **Structurele werkloosheid.** I-II. — Centrum voor Economische Studiën, Leuven; Uitg. Groeninghe, Kortrijk, 1957, XIV-130 en VIII-278 pp., 5 K., geïll., ing. Fr. 275.

Een tweede uitgave van een Vlaamse economische studie is, op zichzelf, een merkwaardig feit. Het is des te merkwaardiger wanneer men beseft dat deze studie baanbrekend werk verricht op het gebied van de economische theorie. Een eerste deel brengt inderdaad een oorspronkelijke ontleding van een fenomeen dat door de „orthodoxe” economie al te gemakkelijk verwaarloosd wordt, omdat in haar denkwereld, gebaseerd op de tijdsdimensie, de structurele werkloosheid als uitzonderlijk en onbelangrijk voorkomt, vooral dan in periodes van hoogconjunctuur. Een nieuwe dimensie, de ruimte, wordt in aansluiting bij de meest recente tendens der economische theorie, ingevoerd. Zo wordt het mogelijk het begrip „streek” te definiëren, de structurele werkloosheid te beschouwen als een *kwantiteit* die de verschillende vormen van werkloosheid a.h.w. aankleeft, de vage term „depressed area” — die trouwens aan de conjunctuurstudie is ontleend — te vervangen door het scherp omlijnde begrip „structurele verzwakte streek”. enz. Dat het hier niet gaat om een woordenspel blijkt uit de verrassende resultaten (o.m. wat betreft de samenhang van de verschillende vormen van werkloosheid) waartoe het consequent doorvoeren van deze nieuwe denkwijze heeft geleid. Ook in het tweede deel, gewijd aan de structurele werkloosheid in West-Vlaanderen, konden dank zij de methode der ruimte-economie nieuwe aspecten naar voren gebracht worden. Het omvangrijk statistisch materiaal, in dit deel verzameld, geeft een volledig beeld van de werkloosheid en de tewerkstelling in West-Vlaanderen. L. Philips

NIEDERMEYER, Albert, **Grundriss der Sozialhygiene** (Wiener Beiträge zur Hygiene, Bd. 5). — Verlag W. Maudrich, Wenen-Bonn, 1957, X-391 pp., geb. D.M. 40.

De openbare gezondheid wordt natuurlijk grotelijks beschermd door de hygiënische maatregelen die niet alleen door de individuen doch ook door de sociale instanties